

Munkavédelmi és Tűvédelmi oktatás!

Munkavédelmi jogszabályok

- ▶ **1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről**
- ▶ **5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról**
- ▶ 3/2002. (II. 8.) SzCsM–EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről
- ▶ 1999. évi XLII. Törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
- ▶ 50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről

Munkavédelmi jogszabályok

- Magyar Képzőművészeti egyetem (továbbiakban MKE) Munkavédelmi Szabályzata, mellékletei,
- Kancellári, Rektori utasítások, szabályozók,
- Gyakorlati vezetői utasítások, szabályozók.

A vezetői szabályozók és utasítások nem írhatják felül az MKE Munkavédelmi Szabályzatában, Tűzvédelmi Szabályzatában foglaltakat, mely a hatályos törvényi, jogszabályi és rendeleti előírások alapján készültek.
Szigorúbb intézkedést azonban hozhat!

Munkavédelem felépítése:

- ▶ Munkabiztonság: a munkahelyek biztonságos és egészséget nem veszélyeztető kialakításának műszaki, szervezési és személyi követelményeit öleli fel – balesetek megelőzése érdekében.
- ▶ Munkaegészségügy: a munkahigiéne és a foglalkozás egészségügy eszközeit felhasználva a foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek megakadályozását célozza meg.

MUNKAVÉGZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI

- ▶ Szakmai alkalmasság
- ▶ Egészségügyi alkalmasság
- ▶ Oktatásokon való részvétel
- ▶ Munka/előadás kezdéskor munkára alkalmas állapot (alkoholos befolyásoltságtól mentesen, kipihentén, gyógyszerek káros hatásaitól mentesen, stb.)

GYAKORLATI OKTATÁSON VALÓ MEGJELENÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

- ▶ A gyakorlati oktatáshoz használt eszköz, gépek biztonságos és a rendeltetésszerű használatra alkalmas legyen.
- ▶ A munkavégzés környezetében tartózkodókat se érje baleset. (ügyfelek)
- ▶ A környezeti tényezők feleljenek meg a munkavégzés jellegének. (világítás, hőmérséklet, stb.)

Oktatások

1993.évi XCIII. törvény a munkavédelemről

- ▶ Új belépők oktatása (munkába álláskor, jogviszony kezdetekor)
- ▶ Ismétlődő oktatás (évente)
- ▶ Rendkívüli oktatás (szükség esetén)

Az oktatási intézmény kötelezettségei

Köteles:

- Az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása ,
- Előzetes, ismétlődő és rendkívüli oktatások megszervezése, megtartása,
- Új berendezés, technológia, munkafolyamat bevezetésekor rendkívüli munkavédelmi oktatást tart ,
- Ahol az szükséges egyéni védőeszközt továbbá munka-, és védőruházatot biztosít,
- Köteles a munkavédelemmel kapcsolatos bejelentést, rendellenességet, balesetet haladéktalanul kivizsgálni.

Hallgatók kötelességei

Köteles:

- Minden balesetet, rosszulétet bejelenteni a közvetlen vezetőjének.
- A munkavédelmi, és szakmai, gyakorlati ismereteket adó oktatásokon részt venni.
- Az előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálatokon részt venni.
- A részére biztosított egyéni védőeszközt viselni.

Hallgatók kötelességei

Köteles:

- Ellenőrizni a közvetlen munkahelyének, és a munkaeszközének, az egészséget nem veszélyeztető biztonságos, állapotát.
- Betartani a munkautasításokat, valamint a intézmény egyéb, szóbeli illetve írásos utasításait.
- Jelenteni a közvetlen vezetőjének minden olyan veszélyt, veszélyhelyzetet, amelyet felismer, vagy tudomására jut.

Hallgatók jogai

Jogosult:

- A biztonságos munkavégzés feltételeire, a munkahelyekre, és munkaeszközökre.
- A biztonságos munkavégzéshez a szükséges ismeretekre.
- A munkavédelmi szempontból szükséges felszerelésekre, munka és védő eszközökre

Fogalom meghatározás

- ▶ **Baleset:** az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.
- ▶ **Munkabaleset:** Olyan baleset amely szervezett munkavégzés keretében, vagy azzal összefüggésben következik be.
- ▶ **Úti baleset:** Olyan baleset amely a munkahelyre jövet – menet a legrövidebb (megszokott) úton történik.

A balesetek bejelentése

- ▶ Minden sérülést, rosszulétet jelenteni kell a közvetlen munkahelyi, gyakorlati vezetőnek.
- ▶ Minden sérülést rögzíteni kell a munkahelyeken elhelyezett sérülési naplóban.
- ▶ Ha a baleset munkakieséssel jár a balesetet ki kell vizsgálni és nyilván kell tartani, az okokat fel kell tárni, és intézkedni kell, a megelőzés érdekében.

Irodai, előadó termi biztonság

Irodai, tantermi környezetben könnyen azt hihetjük, hogy velünk nem történhetnek balesetek, hiszen sokkal kevesebb kockázatnak vagyunk kitéve.

A kockázatok talán kisebbek, de baleseti okok itt is szép számmal előfordulnak, pl.:

- Ⓞ elektromos eszközök
- Ⓞ botlásveszély
- Ⓞ egyéb veszélyek
- Ⓞ ergonómia – munkahely beállítás, munkaszervezés

Az ergonómia testi épségünk és egészségünk megóvása érdekében különösen jelentős, a helytelen munkahely kialakítás és beállítás testünk leromlásában igen jelentős szerepet játszhat.

VESZÉLYES ANYAGOK

Minden olyan vegyi anyagot, amely használata során veszélyt jelent az emberi szervezetre, illetve a környezetre, veszélyes anyagnak nevezünk.

- Robbanásveszély
- Önreaktív anyagok
- Szerves peroxidok

- Gyúlékony anyagok
- Önreaktív anyagok
- Pirofóros anyagok
- Önhevülő anyagok
- Gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok

- Égést tápláló (oxidáló) gázok
- Szerves peroxidok

- Rákkeltők
- Légzőszervi szenzibilizáció
- Reprodukzív toxicitás
- Célszervi toxicitás
- Ivarsejtek mutagenitása

• Akut toxicitás

- Akut toxicitás
- Bőrirritáció
- Szemirritáció
- Bőrérzékenység

- Nyomás alatt levő gázok

- Szemkárosodás
- Bőrkárosodás
- A fémeket korrodálhatja

- Vízi toxicitás

A veszélyes anyagok biztonságos kezelésének alapfeltétele: a **Biztonsági Adatlap!**

A biztonsági adatlap vegyi anyagokra vagy keverékekre összeállított dokumentum, amely széleskörű információt tartalmaz az anyag vagy keverék összetételéről, fizikai, kémiai, egészségügyi és környezeti hatásairól, a termékek biztonságos felhasználásáról, tárolásáról, ártalmatlanításáról.

Ezen információk ismerete lehetővé teszi a felhasználók, munkáltató számára, hogy megtegyék az emberi egészség és a munkahelyi biztonság védelmével, valamint a környezet védelmével kapcsolatos, szükséges intézkedéseket.

Emelés, mozgatás

Anyagmozgatás:

- ▶ helyes testtartásra vonatkozó előírások betartása (egyenes hát, comb izomból mozgatás)
- ▶ helyes testtartás
- ▶ egyéni súlynormák betartása (18 év feletti nők 20 kg, 18 év feletti férfi 50 kg sík terepen, rövid távon)

Egyéni védőeszközök

- ▶ Légzésvédők
- ▶ Kézvédők
- ▶ Lábvédők
- ▶ Hallásvédők
- ▶ Szemvédők

1. A védőeszközöket használaton kívül megfelelően kell tárolni
2. A védőeszközöknek nincsen kihordási ideje.
3. Ha „elromlik” cserélni kell!
4. A szükséges egyéni védőeszközöket a munkavégzés teljes ideje alatt viselni, használni kell.

Egyéni védőeszköz:

- ▶ minden olyan eszköz, amelyet a munkavállaló *azért visel* vagy tart magánál, hogy az a munkavégzésből, a munkafolyamatból, illetve a technológiából eredő *kockázatokat* az egészséget *nem veszélyeztető mértékűre csökkentse*.

Tűzvédelem!

Tűzvédelem jogi szabályozása

- 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet, OTSZ
- 1996. évi XXXI. tűzvédelmi törvény, tűz elleni védekezésről
- 30/1996. (XII. 6.) BM rendelet, tűzvédelmi szabályzat készítéséről
- 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról
- 50/2011. (XII.20.) BM rendelet a bejelentés köteles tűzvédelmi szolgáltatási tevékenységek megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól
- 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet a tűzvédelmi bírságról

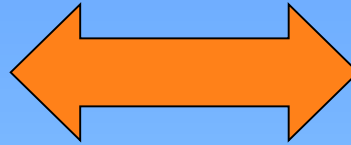
- **Az Egyetem Tűzvédelmi Szabályzata**
  - Tűzvédelmi feladatok, felelősségi körök;
  - Általános használati szabályok;
  - Tevékenységre vonatkozó szabályok;
- **Intézményi, kancellári Tűzvédelmi Szabályzatok**
az adott szervezeti egységekre érvényes konkrét használati szabályokat rögzítik
  - **Tűzriadó terv**

A vezetői szabályozók és utasítások nem írhatják felül az MKE Munkavédelmi Szabályzatában, Tűzvédelmi Szabályzatában foglaltakat, mely a hatályos törvényi, jogszabályi és rendeleti előírások alapján készültek.

Szigorúbb intézkedést azonban hozhat!

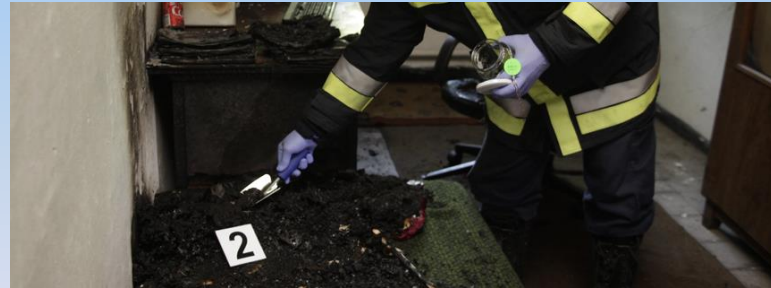
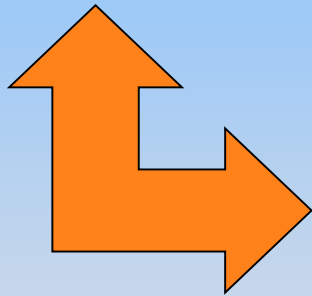
TŰZMEGELŐZÉS

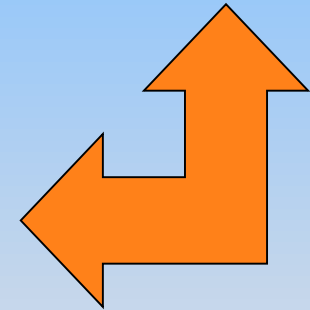
Tűzvédelem

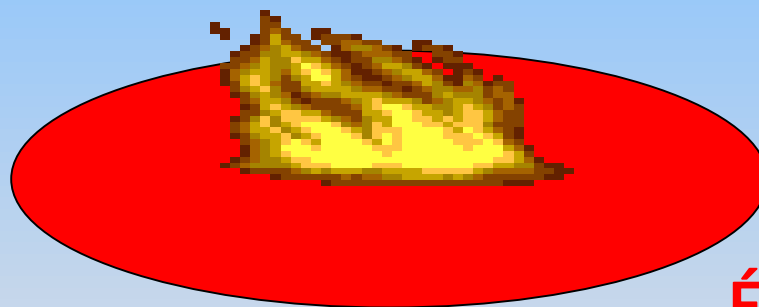
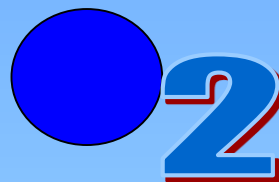
TŰZOLTÁS

TŰZVIZSGÁLAT

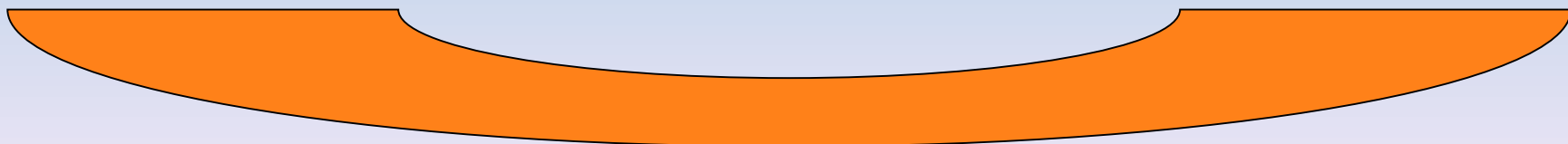

Az égés fő elemei

**GYULLADÁSI
HŐMÉRSÉKLET**

ÉGHETŐ ANYAG

Tűz:

- ▶ égési folyamat, amely veszélyt jelent az életre, testi épségre, anyagi javakra.

- ▶ Gyakran előfordul, hogy valamilyen „apró” figyelmetlenség vezet jelentős tüzeset kialakulásához.
- ▶ A tűzmegeelőzés lényege, hogy tudatosan dolgozzunk, tisztában legyünk azzal, hogy ha valamit teszünk, vagy nem teszünk, annak milyen következményei lehetnek

OKTATÁSI INTÉZMÉNY JOGOK, KÖTELEZETTSÉGEK

- A hallgatókat a gyakorlati és hallgatói oktatásokat megelőzően tűzvédelmi oktatásban részesíti;
- Valamennyi hallgatót évenként ismétlődő tűzvédelmi oktatásban részesíti;
- A hallgatót rendkívüli tűzvédelmi oktatásban részesíti, amennyiben annak munkaköre megváltozik, új technológiát vezetnek be, tűzeset után, vagy ha hosszabb távollétről tér vissza (pl. hosszabb betegállományból);
- Biztosítja a tűzvédelmi eszközöket;
- Ellenőrizteti és szükség szerint javíttatja a biztonsági berendezéseket (tűzoltó készülékek, tűzcsapok, hő-, és füstelvezető berendezések, tűz- és füstgátló ajtók, stb.);
- Elvégezteti a kötelező felülvizsgálatokat (villamos és villámvédelmi berendezések, beépített tűzjelző berendezés, stb.);
- A vezetése alatt álló intézmény területén évenként tűzriadó gyakorlatot tart, melyen az intézményben tartózkodók kötelesek részt venni.

A hallgató tűzvédelmi kötelességei

- Aki *tüzet észlel*, köteles azt *haladéktalanul jelezni*.
- Minden munkavállaló, aki tüzet észlel – életkorának, egészségi, fizikai állapotának megfelelően – *köteles a tűz oltásában részt venni!*
- Az ismétlődő és rendkívüli tűzvédelmi oktatásokon a részvétel kötelező.
- A *tűzvédelmi szabályok* betartása minden munkavállalóra nézve kötelező.
- Mindenkinek meg kell ismernie és tevékenysége során be kell tartania az adott tevékenységre vonatkozó tűzvédelmi előírásokat.

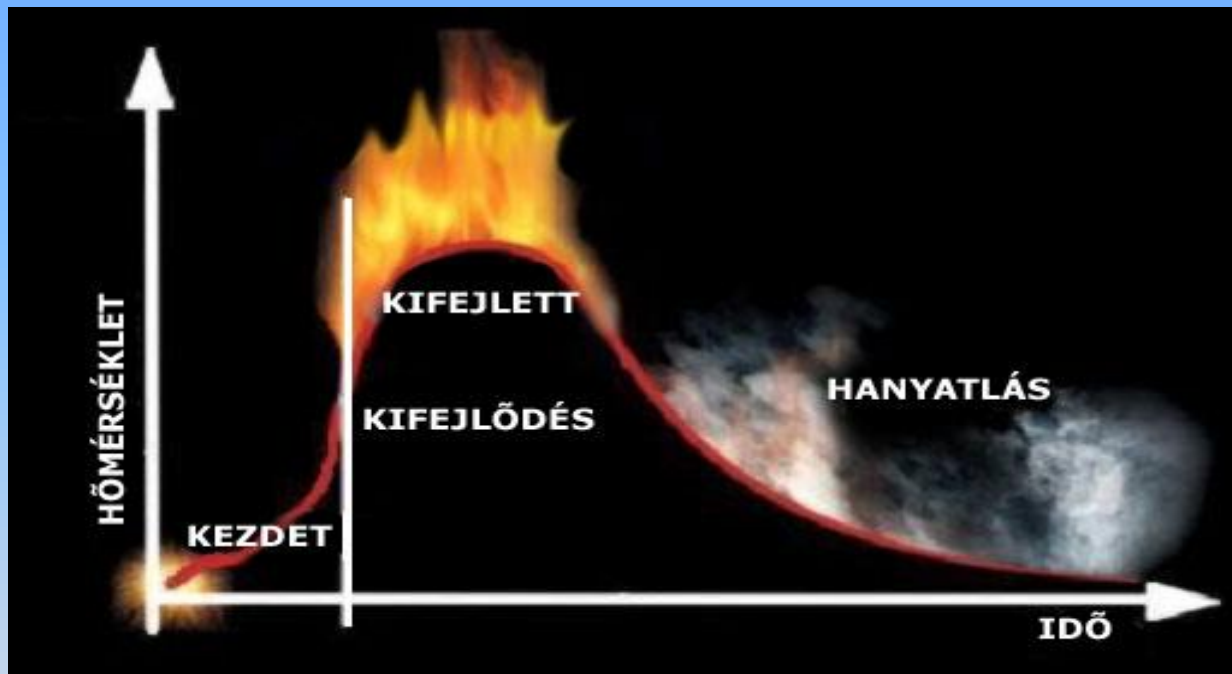

Gyakoribb tűzkeletkezési okok

- Elektromos berendezések
- Konyhai tevékenység
- Gyújtogatás
- Dohányzás

A tűz kifejlődésének szakaszai

- ▶ Egy helyiségben keletkező tűz kezdeti szakasza 2–3 percig tart, ekkor még könnyedén eloltható. Ezután kezdődik az égés gyors kiterjedése, aminek megakadályozása már nehéz feladat.

A tűzjelzés módja

- Beépített tűzjelző berendezés

- Telefon: 112

- Kézi jelzésadó (telefonon erősítsük meg)

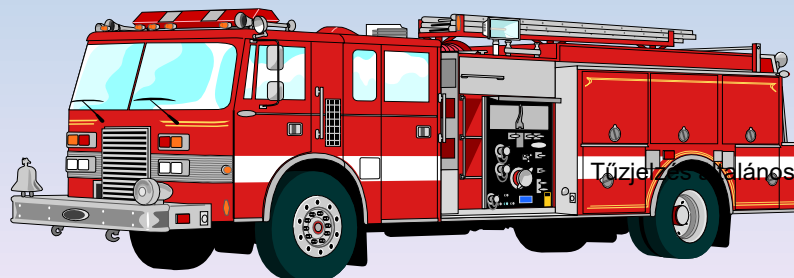
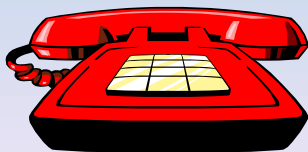
- Az épületben tartózkodók részére hangos kiabálással

„TŰZ VAN, TŰZ VAN”

TŰZJELZÉS SORÁN ADANDÓ INFORMÁCIÓ TARTALMI KÖVETELMÉNYE

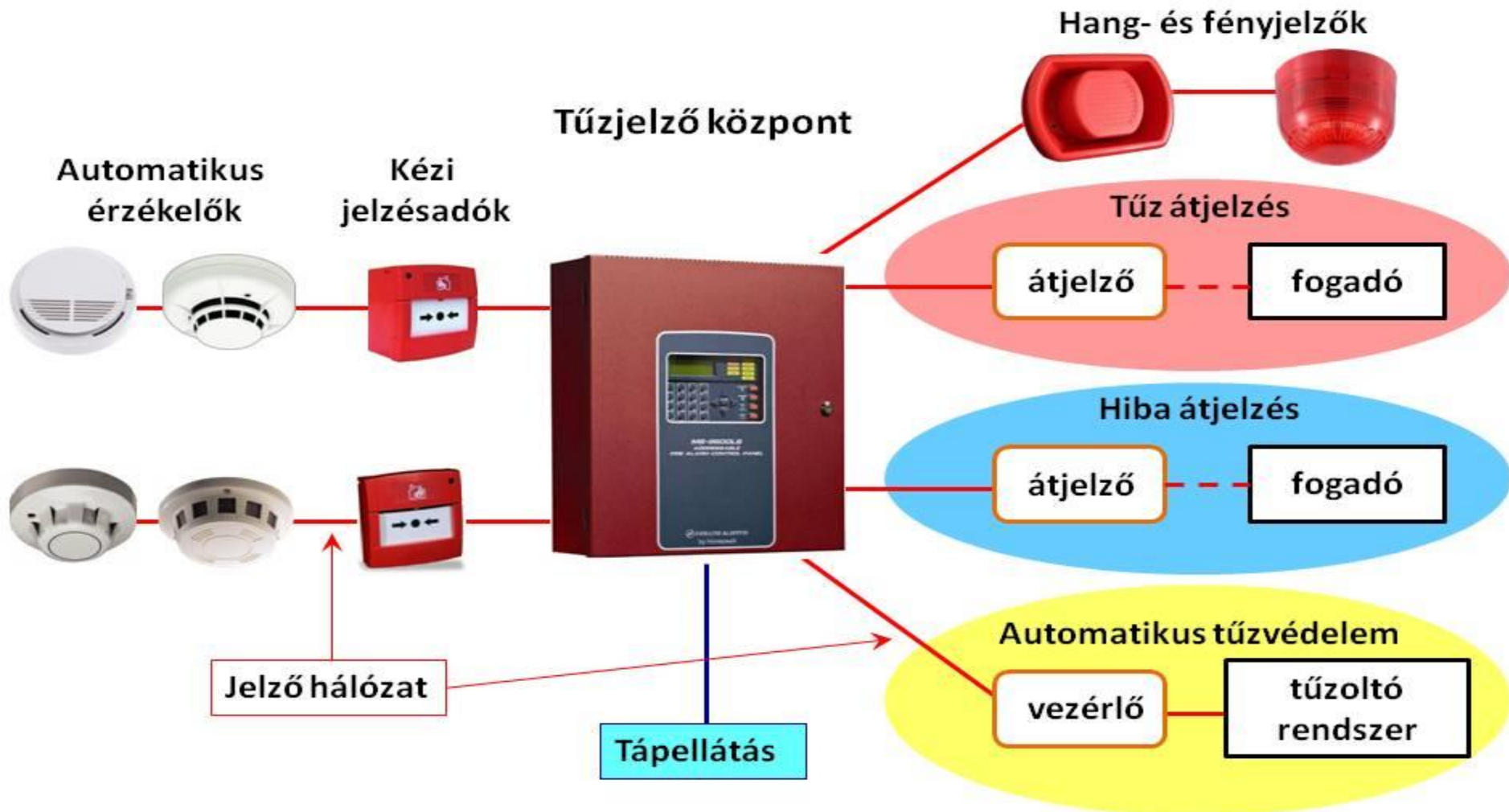
- a tüzeset, káreset pontos helye, szintszám, szobaszám
- mi ég, milyen káreset történt, mi van veszélyeztetve,
- a emberélet van-e veszélyben,
- a bejelentő neve,
- a tűzjelzésre használt távbeszélő száma.

Tűzjelző rendszer

Bemeneti eszközök,
bemeneti zónák

Kimeneti eszközök,
kimeneti zónák

- ▶ **Tűz esetén az egyik legnagyobb kockázatot az eltorlaszolt kiürítési útvonal jelenti**

- ▶ **Az épület elhagyásakor rendkívül fontos a higgadt, pániktól mentes magatartás**

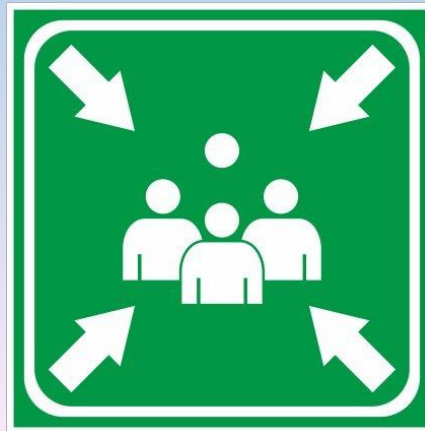
Tűzvédelem

A menekülés és menekítés alapelvei

A tanulók, hallgatók menekítésére, mentésére mozgósítani kell az adott Intézmény személyzetét.

FONTOS!

- A pánikhangulat kialakulását lehetőség szerint meg kell akadályozni!
- Gondoskodni kell az elsősegélynyújtásról!
- Gondoskodni kell a rend fenntartásáról!
- Gondoskodni kell a kimenekített személyek biztonságos helyen való gyülekeztetéséről!

- ▶ Tűz esetén a füst először a helyiségek felső részét foglalja el és fokozatosan tölti ki a teret, de a padozat közelében mindig marad egy réteg, ahol lehajolva, mászva tájékozódni lehet.
- ▶ A füst káros hatásai ellen az orr-, illetve a száj elé szorított, átnedvesített textillel (kendő, törülköző) hatásosan lehet védekezni a kimenekülés időtartamára.

HORDOZHATÓ TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK

- Tűzoltás céljára elsődlegesen az elhelyezett tűzoltókészülékek állnak rendelkezésre.
- Lehetőleg 3–4 méterre kell megközelíteni a tüzet, ki kell venni a biztosító szeget, vagy lapot és az oltóanyagot a tűzre irányítva meg kell kezdeni a tűz oltását

Tűzoltó készülék használata

1 lépés
Elsütés elleni biztosító
szeg eltávolítása

2 lépés
Tömlőt a tűz
irányába tartjuk

3 lépés
A kar lenyomásával
megkezdjük az
oltást

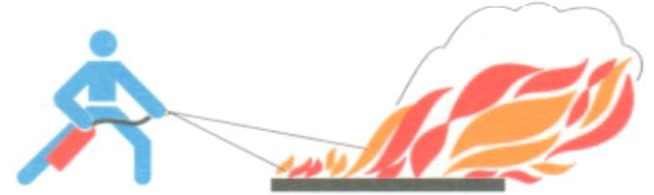

TŰZVÉDELEM

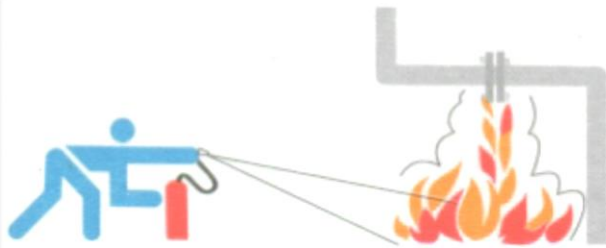
TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYAKORLATI HASZNÁLATA

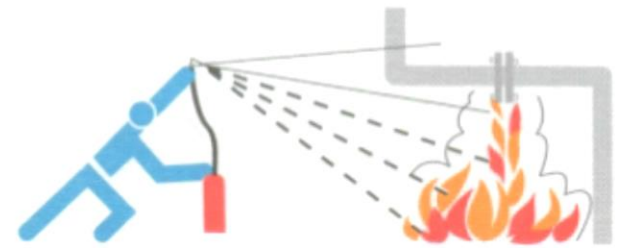
**A tüzet
szélirányból
kell oltani!**

**A tűz hozzánk
közelebb eső szélétől
kezdjük meg az
oltást, és a tüzet
tőlünk elhajtva oltjuk!**

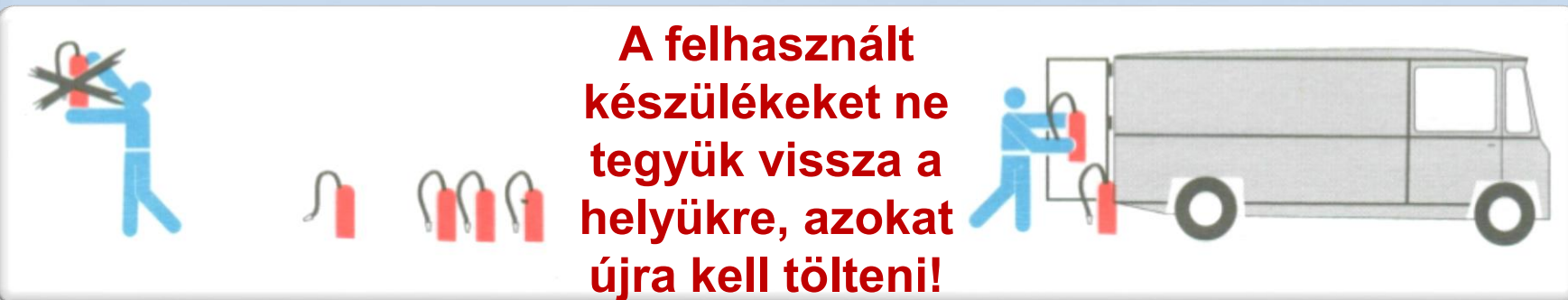
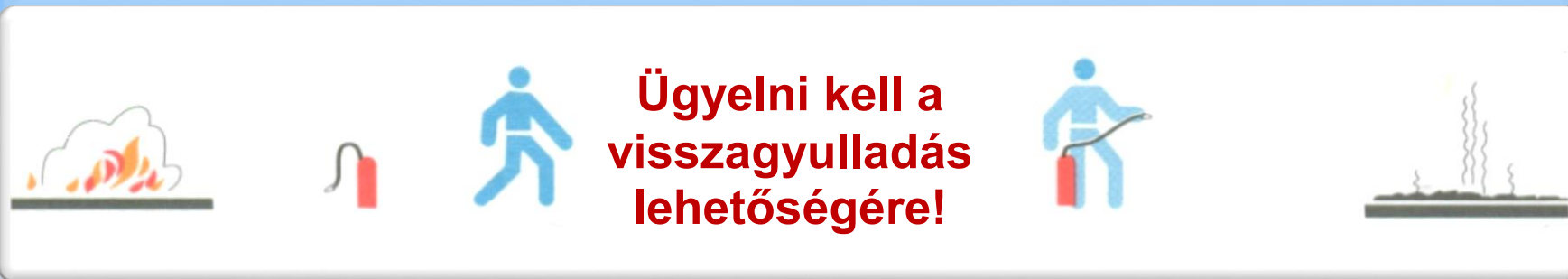
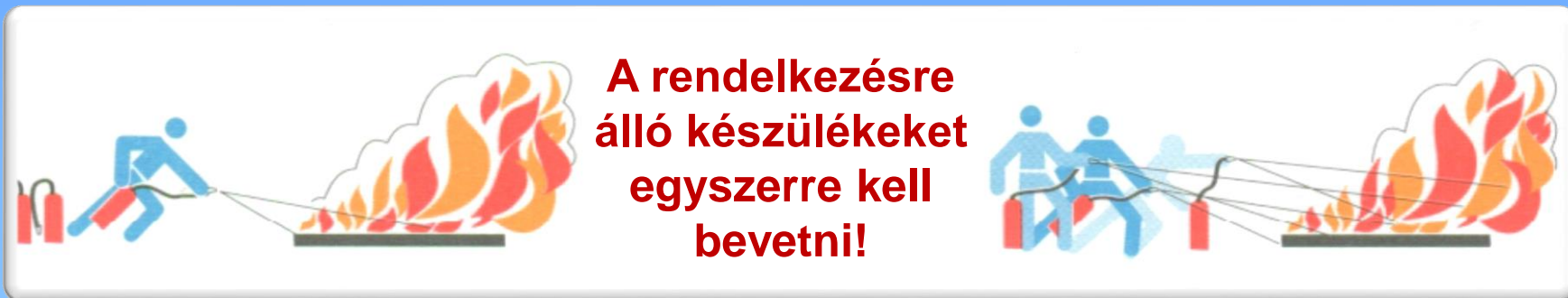

**Csepegő, folyó
anyag tüzet
felülről lefelé
kell oltani!**

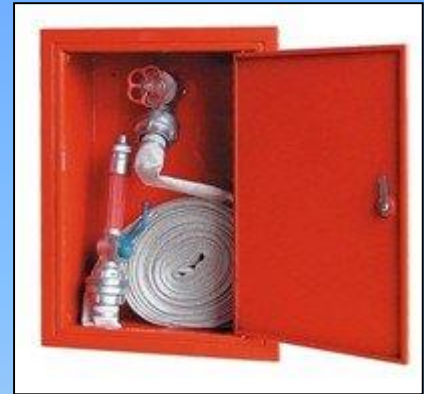
TŰZVÉDELEM

TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYAKORLATI HASZNÁLATA

TŰZCSAPOK ÉS HASZNÁLATUK

- A fali tűzcsapok használatának alapvető feltétele az áramtalanítás.
- A fali tűzcsapok használatát abban az esetben kezdjük meg, ha a kézi tűzoltó készülékekkel a tűzoltás nem volt sikeres.
- A várhatóan nagy víznyomás miatt a tűzcsap használatához két ember közreműködése javasolt (egyikük nyitja a csapot, míg a másik tartja a sugárcsövet).
- Lapostömlős fali tűzcsap használata során fektessük ki a tömlőt úgy, hogy a víz szabadon áramolhasson benne. A sugárcsövet irányítsuk a lángra, és a csap megnyitása után oltsuk el a tüzet.
- Merevtömlős tűzcsap esetén a tömlőtartó dobot hajtsuk ki, a tömlőt húzzuk a tűz közelébe, és a csap megnyitását követően megkezdhetjük a tűz oltását.

Tűzvédelem

Feladatok a tűzoltóság megérkezését követően

- A tűzoltóság kiérkezése után a tűzoltásvezető veszi át az irányítást, így a továbbiakban az ő utasításai alapján kell cselekedni.
- Amíg a tűzoltásvezető arra engedélyt nem ad, addig a gyülekezési helyet senki sem hagyhatja el, illetve az épületbe sem mehet vissza.
- Az a személy, aki a tűz keletkezéséről bármit tud, vagy tudomása van olyan körülményről, ami az emberi életre, anyagi javakra veszélyt jelent(het), és/vagy a tűzoltás sikerességét befolyásolhatja, köteles azt közölni a tűzoltás vezetőjével.

Tűzvédelem

Menekülési útirány jelölései

Tűzvédelem – mentés, menekítés

Köszönöm a figyelmet!

Péter András

Munka- és tűzvédelmi referens

+36 30 903 5661

fyre.safeti@gmail.com